

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tmien Awla)

11 ta' ?unju 2015 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikoli 9, 73, 78, l-ewwel paragrafu, punt a), 79, l-ewwel paragrafu, punt c) – Valur taxxabbli – Inklu?joni tal-ammont tat-taxxi muni?ipali ta' okkupazzjoni ta' ta?t l-art im?allsa mill-kumpannija kon?essjonarja tan-netwerk tad-distribuzzjoni tal-gass fil-valur taxxabbli tal-VAT applikabbli g?as-servizz ipprovdut minn din il-kumpannija lill-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass”

Fil-Kaw?a C?256/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa ? CAAD) (il-Portugall), permezz ta' de?i?joni tad-19 ta' Novembru 2013, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-28 ta' Mejju 2014, fil-pro?edura

Lisboagás GDL ? Sociedade Distribuidora de Gás Natural de Lisboa SA

vs

Autoridade Tributária e Aduaneira,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tmien Awla),

komposta minn A. Ó Caoimh, President tal-Awla, E. Jaraši?nas (Relatur) u C. G. Fernlund, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Jääskinen,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Lisboagás GDL ? Sociedade Distribuidora de Gás Natural de Lisboa SA, minn N. Pena u L. Scolari, avukati,
- g?all-Gvern Elleniku, minn M. Germani u K. Karavasili, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes u R. Campos Laires, kif ukoll minn A. Cunha, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn P. Guerra e Andrade u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Lisboagas GDL ? Sociedad Distribuidora de Gas natural de Lisboa SA (iktar 'il quddiem “Lisboagas”) u l-Autoridade Tributaria e Aduaneira (awtorità fiskali u tad-dwana) rigward atti ta' awto-likwidazzjoni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) g?ax-xhur ta' Mejju, ?unju u Lulju tal-2012.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT jipprevedi:

“Persuna taxxabbli’ g?andha tfisser kull persuna li, b’mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x’ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta’ dik l-attività.

Kwalunkwe attività ta’ produttori, kummer?janti jew persuni li jag?tu servizzi, inklu?i attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet, g?andhom jitqiesu b?ala ‘attività ekonomika’. L-isfruttament ta’ proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skopijiet ta’ d?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andha b’mod partikolari titqies b?ala attività ekonomika.”

4 Skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1) ta’ din id-direttiva:

“Stati, awtoritajiet governattivi re?jonali u lokali u korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku m’g?andhomx ji?u kkunsidrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta’ l-attivitajiet jew transazzjonijiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i, ukoll meta ji?bru drittijiet, tariffi, kontribuzzjonijiet jew ?lasijiet marbuta ma’ dawk l-attivitajiet jew transazzjonijiet.”

5 L-Artikolu 73 tad-Direttiva tal-VAT jipprevedi:

“Fir-rigward tal-provvista ta’ merkanzija jew servizzi, minbarra kif imsemmi fl-Artikoli 74 sa 77, l-ammont taxxabbli g?andu jinkludi dak kollu li jikkostitwixxi ?las miksub jew li g?andu jinkiseb mill-fornitur, g?all-provvista, mill-konsumatur jew parti terza, inklu?i s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tal-provvista.”

6 Skont il-punt a) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 78, ta’ din id-direttiva, it-taxxi, id-dazji, l-imposti u l-pi?ijiet, minbarra l-VAT innifisha, g?andhom ji?u inklu?i fil-valur taxxabbli.

7 Min-na?a l-o?ra, il-punt (?) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 79 tal-imsemmija direttiva jipprevedi li mill-valur taxxabbli g?andhom ji?u esklu?i l-ammonti ri?evuti minn persuna taxxabbli ming?and ix-xerrej jew il-kerrej, b?ala ?las lura g?an-nefqa m?allsa f’isem u g?an-nom ta’ dawn tal-a??ar u li huma mda??la fil-kotba tieg?u f’kont ta’ sospi?a.

Id-dritt Portugi?

8 L-Artikolu 2 tal-Kodi?i tat-Taxxa fuq il-valur mi?jud (Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado, iktar 'il quddiem is-“CIVA”), jipprevedi:

“1 ? Dawn li ?ejjin huma su??etti g?at-taxxa:

a) il-persuni fiżiċi jew ġuridiċi li, b'mod indipendenti u ordinarju, jeżerċitaw attivitajiet ta' produzzjoni, kummerċ jew ta' provvista ta' servizzi, inklużi l-attivitajiet fil-minjieri, l-attivitajiet agrikoli u dawk fil-professjonijiet, kif ukoll dawk li, bl-istess mod indipendenti, jipprattikaw tranżazzjoni taxxabbli waħda, sakemm din l-operazzjoni tkun inqas identali għall-eżerċizzju tal-imsemmija attivitajiet, indipendentement minn fejn hija ssewja jew meta, indipendentement minn tali rabta, din l-operazzjoni tissodisfa l-kundizzjonijiet tal-impatt reali tat-taxxa fuq id-dwal tal-persuni fiżiċi [...] u t-taxxa fuq id-dwal tal-persuni ġuridiċi [...].

[...]

2 – Madankollu, l-Istat u l-persuni ġuridiċi l-oħra tad-dritt pubbliku ma humiex suġġetti għat-taxxa meta jwettqu operazzjonijiet fl-eżerċizzju tal-awtorità pubblika anki meta huma jiġbru f'din l-okkażjoni lasijiet jew kwalunkwe korrispettiv ieħor, sa fejn il-fatt li ma humiex suġġetti għat-taxxa ma joġloqx distorsjoni tal-kompetizzjoni.

[...]"

9 L-Artikolu 16 tas-CIVA jipprevedi:

"1 ? Bla ?sara għad-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 2 u 10, il-valur taxxabbli tal-kunsinni ta' oġġetti u tal-provvisti ta' servizzi taxxabbli għandu jikkorrispondi għall-valur tal-korrispettiv miksub jew li għandu jinkiseb mix-xerrej, mid-destinatarju jew minn terz.

[...]

5 ? Fil-valur taxxabbli tal-kunsinni ta' oġġetti u tal-provvisti ta' servizzi taxxabbli, għandhom jiġu inklużi l-elementi li ġejjin:

a) it-taxxi, dazji, imposti u lasijiet, minbarra t-taxxa fuq il-valur miżjud innifisha;

[...]

6 ? Ma għandhomx jiġu inklużi fil-valur taxxabbli msemmi fil-punt preċedenti l-elementi li ġejjin:

[...]

c) l-ammonti m'allsa f'isem u għan-nom tax-xerrej tal-oġġetti jew tad-destinatarju tas-servizzi, debitament irreċistrati f'kontijiet ta' terzi mill-persuna taxxabbli;

[...]"

10 Skont l-Artikolu 3 tal-Liġi Nru 53-E/2006, tad-29 ta' Diċembru 2006, li tapprova l-iskema ġenerali tat-taxxi tal-awtoritajiet lokali (Lei n 53-E/2006, V tad-29 ta' Diċembru 2006, Aprova o regime geral das taxas das autarquias locais), tad-29 ta' Diċembru 2006 (*Diario da Republica*, 1re série, n 248, tad-29 ta' Diċembru 2006):

"It-taxxi tal-awtoritajiet lokali huma taxxi li huma bbażati fuq il-provvista konkreta ta' servizz pubbliku lokali, fuq l-użu privat ta' oġġetti tal-qasam pubbliku u privat tal-awtoritajiet lokali jew fuq it-tneżġija ta' ostakolu legali għall-impejba ta' individwi, meta dan ikun jaqqa' ta't l-awtoritajiet lokali skont il-liġi."

11 L-Artikolu 6(1)(c) ta' din il-liġi jippermetti lill-muniċipalitajiet japplikaw din it-taxxa "fil-każ ta' użu jew sfruttament tal-proprjetà muniċipali tal-qasam pubbliku jew privat".

Il-fatti tal-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

12 Lisboagas hija l-konċessjonarja esklużiva tas-servizz pubbliku tan-netwerk ta' distribuzzjoni tal-gass f'muniċipalitajiet fir-reġjun ta' Lisbona (il-Portugall), responsabbli, b'mod partikolari, g'all-iżvilupp, l-operat u l-manutenzjoni ta' dan in-netwerk. Peress li dan in-netwerk huwa magħmul b'mod partikolari minn pajpijiet installati ta't l-art fil-qasam pubbliku ta' erti muniċipalitajiet li jinsabu fiż-żona ta' konċessjoni, Lisboagas hija sużżetta g'all-żlas ta' taxxi ta' okkupazzjoni ta' ta't l-art, (iktar 'il quddiem it-"TOS") imposti minn dawn il-muniċipalitajiet.

13 Konformement mal-kuntratt ta' konċessjoni, Lisboagas, wara li tkun qallset it-TOS lill-muniċipalitajiet, tgħaddi l-ammont ta' dawn it-taxxi fuq il-kumpannija responsabbli g'all-kummerċjalizzazzjoni tal-gass fiż-żona ta' konċessjoni meta hija tiffattura lil din tal-ażżar g'all-użu tal-infrastrutturi tan-netwerk g'all-provvista tal-gass lill-konsumaturi. Sussegwentement, il-kumpannija msemmija l-ażżar tgħaddi l-ammont tat-TOS fuq il-konsumaturi fil-fattura tal-provvista tal-gass.

14 Fuq l-istruzzjonijiet tal-awtorità fiskali, Lisboagas ikkalkolat il-VAT bir-rata normali ta' 23 % fuq l-ammonti tat-TOS li jkunu mgħoddija, sussegwentement, fuq il-konsumaturi matul ix-xhur ta' Mejju, Ġunju u Lulju 2012. Hija iddikjarat din il-VAT fid-denunzji perġodiżi korrispondenti tagħha u qallsitha fil-żin.

15 Wara q-żaqda tat-talbiet mhux kuntenzjużi tagħha g'all-żlas lura tal-VAT, fid-29 ta' April 2013 Lisboagas ippreżentat rikors quddiem it-Tribunal Arbitral Tributario (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD).

16 Insostenn ta' dan ir-rikors, Lisboagas issostni, b'mod partikolari, li l-fatt li t-TOS jiżu mgħoddija ma jikkostitwixxi "attività ekonomika" fis-sens tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT, minqabba l-assenza ta' korrispettiv dirett jew indirett, b'tali mod li dan ma huwiex provvista bi żlas u ma jiżenerax valur miżjud.

17 Barra minn hekk, skont Lisboagas, il-punt a) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 78 tad-Direttiva tal-VAT, traspost permezz tal-Artikolu 16(5)(a) tas-CIVA ma japplikax għat-TOS, peress li dawn tal-ażżar ma għandhomx rabta diretta ma' tranżazzjonijiet taxxabbli mwettqa minnha, ma huwiex relatati mal-eżerċizzju tal-attività li hija s-sużżett tal-kuntratt ta' konċessjoni u, b'mod partikolari, il-żbir tagħhom ma jirrappreżentax il-korrispettiv effettiv għal tranżazzjoni taxxabbli mwettqa minnha fir-rigward tal-entità li tikkummerċjalizza l-gass.

18 Hija qżid li, peress li t-TOS huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT meta jinqabru mill-muniċipalitajiet skont l-Artikolu 2 tas-CIVA, is-sempliżi fatt li jiżu mgħoddija mingħajr ebda marżni ma għandux jagħti lok g'all-inklużjoni tagħhom fil-valur taxxabbli tal-VAT. Il-prinċipju ta' newtralità tal-VAT jeżtież, fil-fatt, li t-trattament ta' spiża partikolari fir-rigward tal-VAT jinqamm meta l-ammont eżatt ta' din l-ispiża jiżi ffatturat mill-qdid lil terz.

19 L-Autoridade Tributaria e Aduaneira ssostni li l-fatt li Lisboagas titqallas lura l-ammont ta' VAT li tkun ikkalkolat u rġeviet mill-klijent tagħha jwassal għal arrikiment indebitu li ma huwiex permess ta't il-leżiżlazzjoni nazzjonali u ta't id-dritt tal-Unjoni.

20 Barra minn hekk, hija tosserva li l-u?u jew l-utilizzazzjoni ta' o??ett tal-qasam pubbliku jinvolvi att ta' konsum li, g?all-finijiet tal-VAT, jammonta g?al provvista ta' servizzi u ma jistax ji?i allegat li l-?las tat-TOS ma g?andu l-ebda rabta diretta mat-tran?azzjonijiet taxxabli mwettqa minn Lisboagas, ladarba d-distribuzzjoni tal-gass ssir minn ta?t l-art ta' kostitwenza jew muni?ipalit  partikolari.

21 Hija tqis li, jekk il-?bir tat-TOS ma huwiex su??ett g?all-VAT, sa fejn il-kon?essjoni ta' o??etti tal-qasam pubbliku hija mog?tija mill-muni?ipalitajiet fl-e?er?izzju tal-awtorità pubblika tag?hom, it-taxxa ti?i mg?oddija minn persuna ?uridika rregolata mid-dritt privat u dan il-fatt jag?mel parti, min-na?a tieg?u, minn provvista ta' servizzi li tintemm bil-provvista tal-gass lill-konsumaturi.

22 Il-qorti tar-rinviju tosserva li r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali titlob it-tressiq ta' talba g?al de?i?joni preliminari u li d-de?i?joni li hija ser tie?u sabiex issolvi t-tilwima fil-kaw?a prin?ipali mhux ser tkun su??etta g?al rikors.

23 F'dawn i?-?irkustanzi, it-Tribunal Arbitral Tribut rio (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Id-dritt tal-Unjoni [...] jipprekludi li ji?i kkalkolat il-VAT meta jin?abru, ming?ajr ebda mar?ni, minn impri?a privata fornitri?i ta' infrastruttura ta' distribuzzjoni ta' gass naturali lil impri?a li tixtri s-servizzi tag?ha, l-ammonti ta' taxxi ta' okkupazzjoni ta' ta?t l-art, im?allsa lill-muni?ipalitajiet li fihom je?istu pajprijiet li jintegraw dawn l-infrastrutturi?

2) Peress li t-taxxi ta' okkupazzjoni ta' ta?t l-art huma kkalkolati mill-awtoritajiet lokali, fl-e?er?izzju tas-setg?at tag?hom, ming?ajr ma jittie?ed inkunsiderazzjoni l-VAT, id-dritt tal-Unjoni [...] jipprekludi li ji?i kkalkolat il-VAT meta jin?abru l-ammonti ta' dawn it-taxxi m?allsa minn impri?a privata fornitri?i ta' infrastruttura ta' distribuzzjoni ta' gas naturali lil impri?a li tixtri s-servizzi tag?ha?”

Fuq id-domandi preliminari

24 Peress li l-Kummissjoni tinnota, fir-rigward tal-ammissibbilt  tat-talba g?al de?i?joni preliminari, li l-qorti tar-rinviju ma tispe?ifikax id-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li hija qed titlob l-interpretazzjoni tag?hom u lanqas ir-ra?unijiet li wassluha sabiex ikollha dubji dwar l-interpretazzjoni ta' dan id-dritt, g?andu jifakkar li l-Artikolu 94(c) tar-Regoli tal-Pro?edura tal-Qorti tal-?ustizzja jipprevedi, fil-fatt, li t-talba g?al de?i?joni preliminari g?andha jkun fiha dikjarazzjoni tar-ra?unijiet li wasslu lill-qorti tar-rinviju sabiex ikollha dubji dwar l-interpretazzjoni jew il-validit  ta' ?erti dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni kif ukoll ir-rabta li hija tistabbilixxi bejn dawn id-dispo?izzjonijiet u l-le?i?lazzjoni nazzjonali applikabbli g?at-tilwima fil-kaw?a prin?ipali.

25 Madankollu, peress li d-domandi dwar id-dritt tal-Unjoni jibbenefikaw minn pre?unzjoni ta' rilevanza, il-Qorti tal-?ustizzja tista' tirrifjuta li tag?ti de?i?joni dwar domanda preliminari mag?mula minn qorti nazzjonali biss meta jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mitluba ma g?andha l-ebda rabta mal-fatti attwali jew mas-su??ett tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex il-punti ta' fatt u ta' li?i ne?essarji sabiex tirrispondi b'mod utli g?ad-domandi mag?mula lilha (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Cipolla *et*, C?94/04 u C?202/04, EU:C:2006:758, punt 25, kif ukoll Chartered Institute of Patent Attorneys, C?307/10, EU:C:2012:361, punt 32).

26 F'dan il-ka?, minkejja l-assenza ta' dettalji fid-de?i?joni tar-rinviju rigward id-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li fir-rigward tag?hom intalbet l-interpretazzjoni u r-ra?unijiet li wasslu lill-qorti tar-

rinviju sabiex ikollha dubji dwar l-interpretazzjoni ta' dan id-dritt, jirri?ulta mill-espo?izzjoni tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali ppre?entata f'din id-de?i?joni, kif ukoll mid-domandi mag?mula, li dawn tal-a??ar jirrigwardaw l-interpretazzjoni tat-Direttiva tal-VAT u li d-dispo?izzjonijiet rilevanti biex ting?ata risposta g?alhom, partikolarment fir-rigward tal-argumenti mressqa minn Lisboagas, huma l-Artikoli 9(1), 73, il-punt a) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 78, u l-punt c) tal-ewwel paragrafu, tal-Artikolu 79 ta' din id-direttiva. Barra minn hekk, mill-imsemmija de?i?joni jirri?ulta li risposta g?al dawn id-domandi g?al interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni hija ne?essarja g?as-soluzzjoni tal-imsemmija tilwima.

27 Minn dan jirri?ulta li t-talba g?al de?i?joni preliminari hija ammissibbli.

28 Dwar il-mertu, permezz ta?-?ew? domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi essenzjalment jekk l-Artikoli 9(1), 73, il-punt a) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 78, u l-punt c) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 79 tad-Direttiva tal-VAT g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li l-ammont ta' taxxi, b?al daww inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jit?allas lill-muni?ipalitajiet mill-kumpannija kon?essjonarja tan-netwerk tad-distribuzzjoni tal-gass min?abba l-u?u ta' qasam pubbliku tal-imsemmija muni?ipalitajiet u li ji?i mg?oddi minn din il-kumpannija fuq kumpannija o?ra li hija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass, imbag?ad mg?oddi minn din tal-a??ar fuq il-konsumaturi finali, g?andu ji?i inklu? fil-valur taxxabbli tal-VAT applikabbli g?as-servizz ipprovdut minn l-ewwel wa?da fost dawn il-kumpanniji lit-tieni wa?da.

29 Skont il-punt a) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 78 tad-Direttiva tal-VAT, it-taxxi g?andhom, bl-e??ezzjoni tal-VAT innifisha, ji?u inklu?i fil-valur taxxabbli tal-VAT. Il-Qorti tal-?ustizzja di?à spe?ifikat li, sabiex taxxa tkun tista' taqa' ta?t il-valur taxxabbli tal-VAT, minkejja li ma tirrappre?entax valur mi?jud u ma tikkostitwixxix il-korrispettiv ekonomiku tal-provvista ta' o??etti jew tal-provvista ta' servizzi, hija g?andu jkollha rabta diretta ma' din il-kunsinna jew ma' din il-provvista, u li l-kwistjoni dwar jekk il-fatt li ji??enera l-imsemmija taxxa jikkoin?idix ma' dak tal-VAT huwa element de?i?iv sabiex ti?i stabbilita l-e?istenza ta' tali rabta (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi De Danske Bilimportorer, C?98/05, EU:C:2006:363, punt 17; Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C?228/09, EU:C:2010:295, punt 30; Il-Kummissjoni vs L-Awstrija, C?433/09, EU:C:2010:817, punt 34, kif ukoll TVI, C?618/11, C?637/11 u C?659/11, EU:C:2013:789, punti 37 u 39)

30 Fil-ka? pre?enti, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li t-TOS jit?allu minn Lisboagas lill-muni?ipalitajiet, qabel it-tran?azzjoni su??etta g?all-VAT li sse?? bejn Lisboagas u l-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass lill-konsumaturi u indipendentement minn din it-tran?azzjoni, b?ala korrispettiv g?all-u?u tal-qasam pubbliku muni?ipjali min?abba l-pre?enza fih tal-infrastrutturi tan-netwerk tal-gass operat minn Lisboagas. Din tg?addi, sussegwentement, l-ammont ta' dawn it-TOS fuq il-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass meta tiffattura lil din tal-a??ar g?all-u?u tal-imsemmija infrastrutturi g?all-provvista tal-gass lill-konsumaturi.

31 Minn dan isegwi li t-TOS ma jirrappre?entawx valur mi?jud u ma jikkostitwixxux il-korrispettiv ekonomiku g?all-operazzjoni su??etta g?all-VAT li sse?? bejn il-kumpannija kon?essjonarja tan-netwerk ta' distribuzzjoni tal-gass u l-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass u li l-fatt li ji??enera dawn it-TOS ma jikkoin?idix ma' dak tal-VAT, b'tali mod li dawn ma g?andhom l-ebda rabta diretta ma' din l-operazzjoni.

32 G?aldaqstant, it-TOS ma jag?mlux parti mit-taxxi li g?andhom ji?u inklu?i, skont il-punt a) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 78 tad-Direttiva tal-VAT, fil-valur taxxabbli tal-VAT.

33 Mill-bqija, meta tg?addi l-ammont tat-TOS fuq il-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass fil-fatturazzjoni lil din tal-a??ar g?all-u?u tal-imsemmija infrastrutturi g?all-provvista tal-gass lill-konsumaturi, Lisboagas ma tg?addix it-TOS inkwantu tali, i?da l-prezz

tal-u?u tal-qasam pubbliku muni?ipali. Dan il-prezz jag?mel parti mill-ispejje? totali sostnuti minn Lisboagas u inklu? fil-prezz tal-provvista tag?ha li g?andhom jit?allu lill-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass. Il-fatt li, konformement mal-kuntratt ta' kon?essjoni, l-ammont tat-TOS huwa s-su?ett ta' entrata separata fil-fattura ma?ru?a minn Lisboagas imbag?ad fil-fatturi mibg?uta mill-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass lill-konsumaturi huwa, f'dan ir-rigward, irrilevanti.

34 Konsegwentement, l-ammont tat-TOS jikkostitwixxi element tal-korrispettiv miksub minn Lisboagas ming?and il-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass g?all-provvista tag?ha, li ma huwiex kkontestat li din hija "attività ekonomika" fis-sens tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT. Skont l-Artikolu 73 ta' din id-direttiva, dan l-ammont g?andu, g?alhekk, ji?i inklu? fil-valur taxxabbli tal-VAT g?al dan il-provvista.

35 Barra minn hekk, l-ammont tat-TOS ma jistax ji?i esklu? mill-valur taxxabbli tal-VAT ta' din il-provvista msemija l-a??ar abba?i tal-punt c) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 79 tad-Direttiva tal-VAT, peress li l-ammont jin?abar mhux b?ala rimbors g?al spejje? sostnuti f'isem u akkont tal-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass lill-konsumaturi, i?da biex jag?mel tajjeb g?all-ispi?a tal-u?u tal-qasam muni?ipali sostnuta minn Lisboagas g?all-b?onnijiet tal-attività tag?ha.

36 Kuntrarjament g?al dak li ssostni din tal-a??ar, l-inklu?joni tal-ammont tat-TOS fil-valur taxxabbli tal-VAT applikabbli g?as-servizz li hija tipprovdi lill-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass ma tmurx kontra l-prin?ipju ta' newtralità fiskali, li jipprekludi li kunsinni ta' o??etti jew provvisti ta' servizzi simili, li jkunu f'kompetizzjoni bejniethom, ji?u trattati b'mod differenti fir-rigward tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza BG? Leasing, C?224/11, EU:C:2013:15, punt 65 u l-urisprudenza ??itata).

37 Fil-fatt, skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 13(1) tad-Direttiva tal-VAT, il-muni?ipalitajiet ma humiex ikkunsidrati li huma su??etti g?all-VAT meta huma ji?bru taxxi b?at-TOS, filwaqt li, ta?t l-Artikolu 9 tal-imsemmija direttiva, kumpanniji b?al Lisboagas huma kkunsidrati li huma su??etti g?all-VAT meta dawn iwettqu "attivitàjiet ekonomi?" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni. Barra minn hekk, kif jirri?ulta mill-konstatazzjonijiet fil-punti 31, 33, u 34 ta' din is-sentenza, il-?bir tat-TOS mill-muni?ipalitajiet u t-trasferiment, minn Lisboagas lill-kumpannija responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass, tad-dritt li tu?a n-netwerk tal-gass li hija topera bil-?las ta' korrispettiv li jintegra fih l-ammont tat-TOS ma jikkostitwixxux "tran?azzjonijiet simili".

38 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti kollha, ir-risposta g?a?-?ew? domandi mag?mula g?andha tkun li l-Artikoli 9(1), 73, il-punt a) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 78, u l-punt c) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 79 tad-Direttiva tal-VAT g?andhom ji?u interpretati fis-sens li l-ammont ta' taxxi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jit?allas lill-muni?ipalitajiet mill-kumpannija kon?essjonarja ta' netwerk ta' distribuzzjoni tal-gass min?abba l-u?u tal-qasam pubbliku tal-imsemmija muni?ipalitajiet u li mbag?ad ji?i mg?oddi minn din il-kumpannija fuq kumpannija o?ra, responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni tal-gass, imbag?ad minn din tal-a??ar fuq il-konsumaturi finali, g?andu ji?i inklu? fil-valur taxxabbli tal-VAT applikabbli g?as-servizz ipprovdut mill-ewwel wa?da fost dawn il-kumpanniji lit-tieni kumpannija skont l-Artikolu 73 ta' din id-direttiva.

Fuq l-ispejje?

39 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tmien Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikoli 9(1), 73, il-punt a) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 78, u l-punt c) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 79 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud għandhom jiġu interpretati fis-sens li l-ammont ta' taxxi, b'għal dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li jiġi allas lill-muniċipalitajiet mill-kumpannija konċessjonarja ta' netwerk ta' distribuzzjoni tal-gass minnabba l-użu tal-qasam pubbliku tal-imsemmija muniċipalitajiet u li mbagħad jiġi mgħoddi minn din il-kumpannija fuq kumpannija oħra, responsabbli għall-kummerċjalizzazzjoni tal-gass, imbagħad minn din tal-aħħar fuq il-konsumaturi finali, għandu jiġi inkluż fil-valur taxxabbli tat-taxxa fuq il-valur miżjud applikabbli għas-servizz ipprovdut mill-ewwel waħda fost dawn il-kumpanniji lit-tieni kumpannija skont l-Artikolu 73 ta' din id-direttiva.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Portugiż.